

YAZIM KURALLARI - 1

- “de”, “ki”, “mi” nin Yazımı
- Sayıların Yazımı
- Pekiştirmelerin Yazımı
- İkilemelerin Yazımı
- Kısaltmaların Yazımı

“da, de”nin Yazımı

- Bağlaç olan “de” her zaman sözcüklerden ayrı yazılır.
- Bağlaç olan “de” hiçbir zaman “ta, te” şeklinde yazılamaz.

ÖRNEK

- Bu bahçede elma ağaçları da var.
- Konuyu Murat da detaylıca anlattı.

- Hâl eki olan -da / -de her zaman kendisinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.
- Ünsüz uyumuna göre “-da / -de, -ta / -te” şeklinde yazılabilir.

ÖRNEK

- Evde tek başına kalmaktan sıkılmış.
- Onun sokakta oyun oynarken neşeli bir hâli var.

ÖRNEK

- Günler günleri kovalamış, beklenen mutlu anlar da nihayet yaklaşmıştı.
- Sıra biz de olmasına rağmen içeriye alınmamak zorumuza gitmişti.
- Birbirinden ilginç ve renkli balıklar havuzda bir sağa bir sola yüzüyordu.

ki’nin Yazımı

- Ek olan “-ki” ilgi zamiri olarak kullanılır veya eklendiği sözcüğün sıfat yapar.
- Her iki durumda da kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

ÖRNEK

- Bizim sınıf çok geniş, sizinki dar.
- Sayfadaki yazım yanlışları gözümüzden kaçmadı.

- Bağlaç olan “ki” bir sözcük olduğu için her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

ÖRNEK

- Anladık ki her şeyin başı sağlıkmış.
- O kadar çok çalışmış ki başarılı olmuş.

! DİKKAT

“ki” bağlacı kalıplaşmış olduğu için bazı sözcüklerde bitişik yazılır.

ÖRNEK

- Sezonun ilk maçına o kadar iyi hazırlandık ki maç başlayınca rakip takım neye uğradığını şaşırды.
- Bu akşamki iş yemeğine şirketten çok önemli kişiler katılacaktı.
- Bu soru tiplerinden bolca soru çözmelisinki gerçek sınavlarda hiç zorlanmayasın.
- Mademki ben dinlemedin ben de sana karışmayacağım artık.

Mi'nin Yazımı

- Soru eki “mı / mi / mu / mü” her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.
- Bir cümlede, soru eki “mi”den sonra gelen ekler, bu eke bitişik yazılır.

ÖRNEK

- Söзlerim anlaşıldı mı?
- Bakalım testin son sorusunu çözebilecek misiniz?
- Güzel mi güzel bir ev almışlardı.
- Yorgunmusun, dedi çapayı yerine bırakırken.

SAYILARIN YAZIMI

- Sayılar harflerle de yazılabilir.
- Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır.
- Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:
- Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır:
- Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır:
- Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur.
- Sayılarda kesirler virgülle ayrılır.
- Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:
- Üleştirme sayıları rakamla değil, yazıyla belirtilir.

ETKİNLİK

- Suat, koşuyu 7. sırada tamamlayınca herkesin morali altüst oldu.
- Karantina boyunca herkes ondört gün kuralına uydu.
- Öğrencilerine elmaları 2’şer 2’şer dağıttı.
- Yarın sabah altıbuçukta, kıyı boyunca yürüyüş yapalım mı?
- Katılacağım konferans otelin V. katındaydı.
- Bu yıl yapılan sınava 3450 öğrenci katılmış.

PEKİŞTİRMELERİN SÖZLERİN YAZIMI

- Sıfat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazılır.

ÖRNEK

ETKİNLİK

- Sabah uyanınca kıyıda bembeyaz bulutları ve masmavi denizi görmek çok güzel.
- Ağabeyim eve dönmeyince büsbütün meraklandık.
- Tamir edilen ayakkabım sapasağlam olmuştu.
- Arabanın camına taş gelince cam paramparça oldu.

İKİLEMELERİN YAZIMI

- İkilemeler ayrı yazılır.
- adım adım tıkır tıkır, doğru dürüst, abuk sabuk,
- Güle güle, el ele, baş başa.....

ETKİNLİK

- Çayın suyu birkaç dakikadır fokur fokur kaynıyordu.
- Takımımız rakibiyle dişediş mücadele ettiği karşılaşmada galip gelmişti.
- Sokakta yapayalnız dolaşan kedi yavrusunu evimize aldık.
- Yaramazlar, oyuncakları dağıtıp odayı karma karışık bir şekilde bırakmışlar.
- Ağabeyimle ben başbaşa verip bu işin üstesinden nasıl geleceğimizi konuştuk.
- Aniden başlayan yağmura yakalanıp sırlı sıklam ıslanmışlar.

KISALTMALARIN YAZIMI

- Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.
- Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.
- Büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz. Ancak.....
- Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
- Kısaltması büyük harflerle yapılan halde bir kelime gibi okunan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın okunuşu esas alınır.

DİKKAT

- Bazı kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılmaz:

- Kısaltmaların yazımı ile ilgili yapılan yanlışları düzeltelim:
 - Her iki sokak lambasının arası 50 m.'nin altında değildir.
 - E.K.G. (Elektrokardiyogram) kalp kasının ve sinirsel iletim sisteminin çalışmasını inceler.
 - TC Merkez Bankası, ekonominin dümenini elinde bulunduran kurumların başındadır.
 - AB'ne üye ülkeler toplantıda bir araya geldi.

ÖRNEK

- * İkilemeler ayrı yazılır.
- * İkilemelerden bazıları kalıcı bir anlam kazanarak bir varlığın ya da nesnenin ismi olarak kullanıldığında bu ikilemeler birleşik yazılır.

Buna göre,

- Bu anket çalışmasını seçmenlerle bire bir görüşerek yaptık.
 - Yakın arkadaşıyla biraz hoş beş ettikten sonra kendi dükkânına geçti.
 - Karnım çok acıktı, mutfaktan da cızbız köfte kokusu geliyor.
 - Evimizin yakınındaki koruluktan ardiardına iki el silah sesi geldi.
- cümlelerinin hangilerinde ikilemeler yazılırken bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) I ve II. B) II ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

ÖRNEK

Bağlaç olan “ki” ayrı yazılır. Sıfat yapan veya bir isim tamlamasındaki tamlananın yerini tutan “-ki” ektir, kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Yağmur öyle çok yağıyordu ki her taraf göle döndü.
B) Sizin bahçeniz bakımlıydı fakat bizimki o kadar bakımlı değildi.
C) Çantamda ki kalemleri neden bulamıyorum?
D) Ne kadar yorgunmuşum ki hemen uyumuşum.

ÖRNEK

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yoktur?

- A) TÜBİTAK.ın araştırmalarından haberin var mı?
- B) T.D.K.'nin yeni sözlüğü yayımlandı mı?
- C) Yeşilırmak 519 km. uzunluğundadır.
- D) Bu bisikleri 350 TL'ye mi aldınız?

ÖRNEK

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yarın sabah altıbuçukta, kıyı boyunca yürüyüş yapalım mı?
- B) Futbol takımımız, bu yıl dördüncü kez şampiyon oldu.
- C) Avrasya Maratonu için 850 kişi 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nde buluştu.
- D) 56. kanalı açın, hazırladığım belgesel yayınlanıyor şu anda.